Lieta Nr. A42409105
143/AA43-0119-08/5

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 9.maijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja S.Zakrevska,
tiesneses I.Amona un S.Liniņa,

piedaloties atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes pilnvarotajam pārstāvim Mārtiņam Birkmanim,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta par *G.Č.*, personas kods */dzēsts personas kods/*, pieteikumu par Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka 2005.gada 26.augusta lēmuma Nr.2779 atcelšanu, sakarā ar *G.Č.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2006.gada 18.septembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] *G.Č.* 2005.gada 21.septembrī iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu, lūdzot atcelt Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes (turpmāk – RP GPP KPP) priekšnieka 2005.gada 26.augusta lēmumu Nr.2779 (turpmāk – Lēmums).

[2] Lēmumā konstatēts, ka 2005.gada 17.aprīlī Ceļu policijas nodaļas inspektors sastādīja protokolu par administratīvo pārkāpumu Nr.KP 050505 par Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – CSN) 56.4 punkta prasību neievērošanu, par to, ka 2005.gada 17.aprīlī *G.Č.* pulksten 05:40 Rīgā vadīja automašīnu VW Passat pa Marijas ielu Dzirnavu ielas virzienā un krustojumā ar Lāčplēša ielu iebrauca un šķērsoja krustojumu pie sarkanā, kustību aizliedzošā, luksofora signāla. Automašīnas vadītājam bija iespēja apstāties.

2005.gada 2.maijā saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) $149.^5$ panta pirmo daļu RP GPP KPP Ceļu policijas nodaļas priekšnieka vietniece pieņēma lēmumu sodīt *G.Č.* ar naudas sodu Ls 20 apmērā.

Nepiekrītot šim lēmumam, pieteicējs to apstrīdēja RP GPP KPP un 2005.gada 26.augustā RP GPP KPP priekšnieks pieņēma Lēmumu, pārsūdzēto lēmumu atstājot negrozītu.

[3] *G.Č.* 2005. pieteikumā norāda, ka Lēmums ir nepamatots un pretlikumīgs, jo minēto pārkāpumu pieteicējs nav izdarījis.

Ar administratīvā pārkāpuma protokola saturu pieteicējs bija iepazīstināts, bet tajā ietvertajām ziņām viņš nepiekrita, jo krustojumu šķērsoja pie dzeltenā luksofora signāla, un viņam nebija iespējas apturēt transportlīdzekli, par ko pieteicējs pašrocīgi izdarīja attiecīgu ierakstu protokolā.

RP GPP KPP priekšnieks, pieņemot Lēmumu, ņēma vērā to, ka lietas izskatīšanas gaitā nav konstatēti apstākļi, kas dotu pamatu apšaubīt V.Maļinovska kā policijas darbinieka objektivitāti, iespēju fiksēt pārkāpumu, kā arī ieinteresētību pieteicēja sodīšanā. Arī to, ka V.Maļinovskis saskaņā ar likuma „Par policiju" 2.pantu ir nodevis zvērestu. Tādējādi iestādes priekšnieks ir pārkāpis LAPK 240.pantā ietverto principu, ka visas personas ir vienlīdzīgas, un izskatīja lietu vienpusīgi.

RP GPP KPP priekšnieks Lēmuma pieņemšanā ir balstījies tikai un vienīgi uz Ceļu policijas inspektora V.Maļinovska paskaidrojumiem un nav ņēmis vērā pieteicēja paskaidrojumus.

Gan protokolā, gan savā iesniegumā pieteicējs norādīja uz to, ka viņš nav pārkāpis CSN. Minēto krustojumu šķērsojis pie dzeltenā luksofora signāla un viņam nebija reālas iespējas apturēt transporta līdzekli, ko pieteicējs ir norādījis arī savā paskaidrojumā protokolā par administratīvo pārkāpumu.

Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 150.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka iestādei jāpierāda tie apstākļi, uz kuriem tā atsaucas kā uz savu iebildumu pamatojumu. Iestāde administratīvā pārkāpuma faktu pierāda ar V.Maļinovska paskaidrojumiem. Bet viņa paskaidrojumi nav apstiprināti ar citiem pārbaudītiem un novērtētiem pierādījumiem, kā to prasa APL 161.panta pirmā daļa. Lietā nav nekādu pierādījumu, kuri liecinātu par to, ka pieteicējs bija pārkāpis CSN 56.4.punktu. Līdz ar ko pieteicējs uzskata, ka viņa vaina CSN pārkāpumā nav pierādīta un Lēmums nav pamatots.

[4] Iestāde paskaidrojumā tiesai norāda, ka pieteikumu neatzīst pilnībā un uzskata to par nepamatotu. Administratīvais sods *G.Č.* piemērots pamatoti, jo viņa rīcībā ir konstatēts administratīvā pārkāpuma sastāvs, par kuru atbildība paredzēta LAPK $149.^{5}$ panta pirmajā daļā, un tas ir pierādīts ar protokolu par administratīvo pārkāpumu Nr.KP 050505 un Ceļu policijas inspektora V.Maļinovska ziņojumu.

Lēmums ir pieņemts objektīvi un vispusīgi izvērtējot lietas materiālus: protokolu par administratīvo pārkāpumu; inspektora V.Maļinovska paskaidrojumu; pieteicēja paskaidrojumu protokolā.

Pieteicējs ir ieinteresēts izklāstīt lietas situāciju tā kā tas izdevīgi viņam, jo viņš ir ieinteresēts izvairīties no piemērotā soda.

Nav pamata apšaubīt policijas darbinieka sniegto lietas apstākļu izklāstu, un nav iespējams saskatīt saprātīgu pamatojumu un izskaidrojumu tam, kāpēc policijas darbinieki aizturētu pieteicēju, ja viņš nepārkāpa CSN prasības, un sniegtu nepatiesas ziņas par lietas faktiskajiem apstākļiem.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2006.gada 18.septembra spriedumu pieteikums noraidīts.

Spriedumā norādīts turpmāk minētais.

[5.1] LAPK 272.pants nosaka, ka institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

[5.2] Lietā konstatēts, ka 2005.gada 17.aprīlī Rīgas pilsētas Ceļu policijas nodaļas inspektors sastādīja protokolu par administratīvo pārkāpumu Nr.KP 050505 par CSN 56.4 punkta prasību neievērošanu, par to, ka 2005.gada 17.aprīlī *G.Č.* plkst.05:40 Rīgā vadīja automašīnu VW Passat pa Marijas ielu Dzirnavu ielas virzienā un krustojumā ar Lāčplēša ielu iebrauca un šķērsoja krustojumu pie sarkanā, kustību aizliedzošā luksofora signāla. Automašīnas vadītājam bija iespēja apstāties.

Pieteicējs saukts pie administratīvās atbildības saskaņā ar LAPK 149.[5] panta pirmo daļu un viņam uzlikts naudas sods Ls 20 apmērā.

Pieteicējs norāda, ka minēto krustojumu šķērsojis pie dzeltenā luksofora signāla un viņam nebija reālas iespējas apturēt transporta līdzekli, kā arī norāda, ka lietā nav nekādu objektīvu pierādījumu policijas darbinieku apgalvojumiem, ka pieteicējs ir izdarījis CSN pārkāpumus, tādējādi lietā ir strīds par to, vai lietā ir pietiekami pierādījumu, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums, proti, vai pieteicējs ir šķērsojis krustojumu pie sarkanā aizliedzošā signāla.

[5.3] Saskaņā ar LAPK 243.pantu pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Lēmumā norādīts, ka pieteicējs sūdzībā iestādei norādījis, ka momentā, kad luksoforā pēc zaļās gaismas iedegās dzeltenā, viņš atradies apmēram 20 metrus pirms krustojuma. Minētais netieši norāda, ka pieteicējs krustojumā iebraucis jau pie sarkanā signāla.

No inspektora V.Maļinovska ziņojuma izriet, ka viņš policijas automašīnu apstādinājis pie krustojuma uz Lāčplēša ielas un uzsācis kustību pie zaļā signāla. Kad atradies krustojumā, bijis strauji jābremzē, jo viņa ceļu

šķērsoja pa Marijas ielu braucošā automašīna VW Passat, kuru vadīja pieteicējs. Ātrums pieteicēja automašīnai nav bijis liels, tātad bija visas iespējas apstāties.

[5.4] Saskaņā ar likuma „Par policiju" 2.pantu, policijas darbinieks ir valsts kalpotājs, kas ieņem noteiktu amatu policijas iestādē, kam ir speciālā dienesta pakāpe un kas ir devis zvērestu. Policijas darbiniekam kā valsts amatpersonai ir dotas pilnvaras konstatēt pārkāpumus, aizturēt likumpārkāpumus izdarījušās personas un piemērot tām sodu. Lietā nav konstatēti fakti, ka policijas darbinieks tieši vai netieši, kādu personīgu motīvu vadīti, būtu ieinteresēti aizturēt tieši pieteicēju, lai viņam sastādītu protokolu par administratīvo pārkāpumu. Kā arī nav konstatēti nekādi citi apstākļi, kas ļautu apšaubīt policijas darbinieku objektivitāti.

Pieteicējam savukārt ir iemesls noliegt pārkāpumu, lai izvairītos no soda, kaut gan viņa paša paskaidrojumi netieši norāda uz to, ka viņš ir izdarījis norādīto pārkāpumu.

[5.5] Atbilstoši LAPK 244.pantam un APL 154.pantam institūcija (amatpersona) un tiesa pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un taisnības principiem.

Izvērtējot pieteicēja sniegtos rakstveida paskaidrojumus un pierādījumus un tiesas sēdē atbildētāja sniegtos paskaidrojumus pēc savas iekšējās pārliecības, tiesa apšauba pieteicēja paskaidrojumu ticamību, uzskata, ka tie sniegti ar nolūku izvairīties no atbildības. Šajā gadījumā lielāka ticamība dodama policijas inspektora ziņojumam. Inspektora ziņojumā norādītie apstākļi par to, ka pārkāpuma rezultātā gandrīz tika izraisīta sadursme ar policijas automašīnu, norāda pieteicēja automašīnas apturēšanas iemeslu un pārkāpuma konstatēšanas apstākļus.

[5.6] LAPK 149.^{5} panta pirmā daļa par braukšanu, ja luksoforā deg aizliedzošais signāls,(..) paredz uzlikt naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam – no divdesmit līdz simt latiem.

Pieteicējam piemērots minimālais sods – Ls 20, līdz ar to iestāde varēja nepamatot uzliktā soda samērīgumu.

Ņemot vērā augstāk minēto, tiesa uzskata, ka Lēmums pieņemts, izvērtējot lietā esošos pierādījumus. Atbildētājs, atkārtoti izskatot lietu pēc būtības, ir izvērtējis izdarīto pārkāpumu, pierādījumus administratīvā pārkāpuma lietā, kā arī izvērtējis pieteicēja vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, tādēļ tiesai nav pamata apmierināt pieteicēja pieteikumu un Lēmumu atcelt.

[6] 2006.gada 6.oktobrī saņemta pieteicēja apelācijas sūdzība par Administratīvās rajona tiesas 2006.gada 18.septembra spriedumu, kurā lūgts to atcelt.

Sūdzībā norādīts turpmāk minētais.

[6.1] Tiesa motivē savu nolēmumu ar to, ka lietā nav konstatēti fakti, ka policijas darbinieks tieši vai netieši, kādu personīgu motīvu vadīts, būtu ieinteresēts aizturēt pieteicēju, lai viņam sastādītu protokolu par administratīvo pārkāpumu; nav konstatēti nekādi citi apstākļi, kas ļautu apšaubīt policijas darbinieka objektivitāti; pieteicējam ir iemesls noliegt pārkāpumu, lai izvairītos no soda, kaut gan viņa paša paskaidrojumi netieši norāda uz to, ka viņš ir izdarījis norādīto pārkāpumu. Nekādi citi motīvi tiesas spriedumā nav saskatāmi.

Tiesa apšauba pieteicēja paskaidrojumu ticamību, uzskatot, ka tie sniegti ar nolūku izvairīties no atbildības, un dod priekšroku policijas darbinieka ziņojumam, norādot, ka lietā nav konstatēti fakti un apstākļi, kas ļautu apšaubīt viņa objektivitāti.

[6.2] Pieteicējs uzskata šādu motivāciju par netaisnīgu, jo lietā nav savākti nekādi pierādījumi pieteicēja vainai viņam inkriminētajā pārkāpumā, izņemot inspektora sastādīto protokolu un ziņojumu. Tiesa neņem vērā šo apstākli, bet, taisot spriedumu, pamatojas tikai uz savu iekšējo pārliecību. Tiesai jāņem vērā tas, ka pieteicēja vaina nav pierādīta, nevis spriest par to, kam dodama lielāka ticamība – policijas darbiniekam vai pieteicējam. Tas fakts, ka tiesa uzskata policijas darbinieka ziņojumu par vairāk ticamu nekā pieteicēja paskaidrojumus, nepadara pieteicējam inkriminēto pārkāpumu par „vairāk pierādītu". Respektīvi, nav nekādas nozīmes tam, kam tiesa vairāk uzticas, jo pieteicēja vaina nav pierādīta/apstiprināta ar citiem pierādījumiem.

[6.3] Izvērtējot pieteicēja paskaidrojumus un policijas darbinieka ziņojumu, tiesa ņem vērā apstākli, ka lietā nav konstatēti fakti un apstākļi, kas ļautu apšaubīt policijas darbinieku objektivitāti, kā arī uzskata, ka pieteicēja paskaidrojumi ir sniegti ar nolūku izvairīties no atbildības. Salīdzinot šos apstākļus, tiesa secina, ka lielāka ticamība dodama policijas inspektora ziņojumam. No tiesas formulējuma „lietā nav konstatēti fakti un apstākļi, kas ļautu apšaubīt policijas darbinieku objektivitāti" var secināt, ka pieteicējam, lai aizstāvētu savas tiesības, ir jāpierāda policijas darbinieka neobjektivitāte. Sanāk tā, ka nevis policijas darbiniekam ir jāpierāda pieteicēja vaina, bet gan pieteicējam ir jāpierāda policijas darbinieka neobjektivitāte, lai netiktu sodītam par pārkāpumu, kuru pieteicējs nav izdarījis. Katram cilvēkam ir tiesības uz savu interešu aizstāvēšanu. Iesniedzot tiesā pieteikumu, pieteicējs realizē savas tiesības uz savu interešu aizstāvēšanu, nevis izvairās no atbildības.

[6.4] Ņemot vērā minēto, kā arī pieteicējam piespriesto naudas soda apmēru – Ls 20, pieteicējs uzskata tiesas uzskatu, ka „pieteicēja paskaidrojumi sniegti ar nolūku izvairīties no atbildības" par neadekvātu, bet tiesas paskaidrojumu un pierādījumu novērtēšanu par neobjektīvu. Attiecīgi pieteicējs uzskata par neobjektīvu arī tiesas secinājumu, ka lielāka ticamība dodama policijas inspektora ziņojumam.

[6.5] Pieteicējs nav izdarījis viņam inkriminēto pārkāpumu. Pieteicējam nav zināms, kādā nolūkā policijas inspektors ir apturējis viņa

automašīnu. Pieteicējam tas nemaz nav jāzina. Pieteicēja automašīnas apturēšanas fakts neapstiprina pārkāpuma faktu. Pārkāpuma fakts ir jāpierāda policijas darbiniekam. Konkrētajā gadījumā pārkāpuma fakts nav pierādīts. Pieteicējs uzskata, ka tiesas šaubas un priekšroka nevar būt par pamatojumu cilvēka sodīšanai. Pārkāpēja vainai ir jābūt pierādītai, nevis pamatotai ar tiesas šaubām un policista statusu. Līdz ar to Lēmums, kā arī Administratīvās rajona tiesas spriedums nav pamatots.

[7] 2006.gada 7.decembrī Administratīvajā apgabaltiesā saņemti iestādes paskaidrojumi, kurā iestāde apelācijas sūdzību uzskata par nepamatotu, jo lietas izskatīšanas gaitā Administratīvajā rajona tiesā tika konstatēti fakti, kas apliecina, ka pieteicējs ir šķērsojis krustojumu pie sarkanā, kustību aizliedzošā luksofora signāla, un viņa administratīvā pārkāpuma lieta izskatīta un lēmums pieņemts, nepārkāpjot attiecīgās tiesību normas.

[8] Pieteicējs uz tiesas sēdi nav ieradies, Administratīvajā apgabaltiesā saņemts iesniegums ar piekrišanu izskatīt lietu bez pieteicēja klātbūtnes. Administratīvā apgabaltiesa nekonstatē APL 268. un 269.pantā minētos apstākļus, kas būtu par pamatu lietas izskatīšanas atlikšanai, tādēļ atzīst, ka lietu var izskatīt bez pieteicēja klātbūtnes.

Iestādes pārstāvis pieteikumu un apelācijas sūdzību neatzina, lūdza noraidīt. Minēja iepriekš norādītos argumentus.

Motīvu daļa

[9] Noklausījusies procesa dalībnieka paskaidrojumus un izvērtējusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteikums un apelācijas sūdzība nav pamatoti.

[10] APL 307.panta ceturtā daļa nosaka, ka gadījumā, kad tiesa, izskatot apelācijas sūdzību, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums (šā sprieduma [5] punkts) ir pareizs un pilnībā pietiekams, tādēļ pievienojas šai motivācijai.

[11] Apelācijas sūdzībā pieteicējs pamatā iebilst pret pirmās instances tiesas vērtēto pierādījumu pietiekamību, pieļaujamību, attiecināmību un izrietoši spriedumā sniegto pierādījumu novērtējumu kopumā.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir noskaidrojusi visus būtiskos lietas apstākļus un spriedumā analizējusi pierādījumus, arī tos, pret kuru novērtējumu iebilst pieteicējs apelācijas sūdzībā, turklāt, kā Administratīvā apgabaltiesa atzina [10] punktā, tos novērtējusi pareizi.

Apstāklis, ka atšķiras pieteicēja un tiesas viedoklis par pierādījumu novērtējumu, nav pamats atzīt, ka tiesa spriedusi neobjektīvi.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307.pantu un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

noraidīt *G.Č.*, personas kods */dzēsts personas kods/*, pieteikumu par Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka 2005.gada 26.augusta lēmuma Nr.2779 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja S.Zakrevska

Tiesneses I.Amona

S.Liniņa